

**Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції
«Суспільні науки: невирішені питання»**

м. Краматорськ
22 квітня 2017 року

**Материалы V международной научно-практической конференции
«Общественные науки: нерешённые вопросы»**

г. Краматорск
22 апреля 2017 года

**Proceedings of V International scientific conference
“Social sciences: outstanding issues”**

Kramatorsk
April 22nd, 2017

ББК 60.5+74+80+87.3+88.3

УДК 001+101+159.9+37+316+801

М34

М34 Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Суспільні науки: невирішені питання». – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 186 с.

Збірник матеріалів матеріалів V міжнародної науково-практичної конференції «Суспільні науки: невирішені питання». Представлені результати робіт з широкого кола гуманітарних дисциплін.

Роботи подаються мовою оригіналу. Відповідальність за зміст робіт несуть автори та наукові керівники.

ББК 60.5+74+80+87.3+88.3

УДК 001+101+159.9+37+316+801

Наукова ініціатива «Універсум»

84301, а/с 65, м. Краматорськ, Україна

Тел.: +380671187401

E-mail: mail@iscience.me

Web: www.iscience.me

© Автори робіт, 2017

© Наукова ініціатива «Універсум», 2017

© ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017

Зміст

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІКА

<i>Basarab O.M.</i> TECH FORMATION OF ECONOMIC COMPETENCE IN THE FUTURE ACCOUNTANTS WITH REGISTRATION OF ACCOUNTING DATA IN TEACHING PROFESSIONAL COURSES	6
<i>Bilavych G.V., Sova D.M.</i> FORMATION RHETORICAL CULTURE FUTURE TEACHERS IN THE COURSE STUDY “BASIS OF RHETORIC AND ELOQUENCE”	10
<i>Demidenko T.N.</i> EMOTIONAL COMPONENT OF FAMILY EDUCATION	13
<i>Karpunets T.V., Tytarenko D.O.</i> PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS IN PEDAGOGICAL PRACTICE PROCESS	16
<i>Kuchyna K.O.</i> ІМІДЖ ПЕДАГОГА ЯК СКЛАДОВА ДЕОНТОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	20
<i>Ostrianko T.S.</i> ANALYSIS OF THE DEFINITION OF "READINESS" OF TEACHING STAFF TO WORK IN INCLUSIVE EDUCATION IN PEDAGOGICS	24
<i>Pakulin S.L.</i> IMPROVEMENT OF SPECIAL PHYSICAL TRAINING OF SPORTSMEN-VETERANS OF SAMBO	28
<i>Pakulin S.L.</i> INDIVIDUALIZATION AND IMPROVEMENT OF TECHNICAL AND TACTICAL TRAINING OF SAMBO VETERANS	32
<i>Prokopiv L.M.</i> EDUCATIONAL ENVIRONMENT IN SHAPING PERSONALITY UNDER RURAL SCHOOLS UNGRADED SECOND HALF OF THE CENTURY	36
<i>Sobol T.V.</i> THE FEATURES OF APPLICATION OF AUDIOVISUAL METHODS AS A MEANS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE	39
<i>Stynska V.V.</i> THE FAMILY AS A SOCIAL AND PEDAGOGICAL ENVIRONMENT OF CHILD’S DEVELOPMENT, EDUCATION AND SUPPORT	41
<i>Torbunova N.V.</i> ГЕНЕЗА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДІВ НІМЕЦЬКОГО ПЕДАГОГА АДОЛЬФА РАЙХВАЙНА	44
<i>Tverdokhlib T.S.</i> PEDAGOGICAL EDUCATION AS SCIENTIFIC DEFINITION	47
<i>Zhovtonizhko I.N.</i> NATIONAL PHARMACEUTICAL UNIVERSITY	50

СЕКЦІЯ 2. ПСИХОЛОГІЯ

<i>Chubar Y.V.</i> МІЖСОБИСТІЧНІ СТОСУНКИ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ФОРМУВАННЯ ХАРАКТЕРА	53
<i>Kinash O.M.</i> THE TYPES OF ETHNIC IDENTITY OF STUDENTS-PSYCHOLOGISTS	56
<i>Stepura E.V.</i> THE PROBLEM OF DECISION-MAKING STRUCTURES	62

СЕКЦІЯ 3. ФІЛОСОФІЯ

<i>Blokha Y.Y.</i> CLAUSE «JUSTICE — ARTIFICIAL VIRTUE» IN WORK D. HUME’S «A TREATISE OF HUMAN NATURE»	67
--	----

<i>Danylova T.V.</i> UNCONDITIONAL REALITY IN THE EASTERN SPIRITUAL TRADITIONS AND THE CONTEMPORARY WORLDVIEW	70
<i>Mudrak V.I.</i> INFORMATION MODELING OF PROFESSIONAL COMPETENCE SYSTEM OF MODERN HIGHER EDUCATION OF UKRAINE: UNSOLVED CONTRADICTIONS	72
<i>Zahorodniuk V.P.</i> THE HUMAN PHENOMENON THROUGH THE LENS OF CLASSICAL. NONCLASSICAL AND POST-NONCLASSICAL TYPES OF PHILOSOPHIZING	75
СЕКЦІЯ 4. СОЦІОЛОГІЯ	
<i>Belski A.M.</i> INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE EVERYDAY FUNCTIONALITY OF PUBLIC ASSOCIATION (ON THE EXAMPLE OF RESEARCH IN THE MOGILEV REGION OF THE REPUBLIC OF BELARUS)	79
<i>Tukalskaya D.S.</i> RESEARCH OF THE MARKET OF INTERNET ADVERTISING OF THE REPUBLIC OF BELARUS	83
<i>Yerofeyeva A.V.</i> PECULIARITIES OF CONSIDERATION OF THE PHENOMENON OF SUICIDE IN BELARUS AND RUSSIAN HUMANITARIAN DISCOURSE	88
СЕКЦІЯ 5. ІСТОРИЯ	
<i>Golovach S.S.</i> THE HOLOCAUST IS A TRAGIC PERIOD IN THE HISTORY OF VASILISHKI JEWRY	92
<i>Korchak A.G.</i> TRAVEL OF THE KYIV PODOL	95
<i>Kostandov D.R.</i> CULTURAL AND TOURIST SITES OF MYKOLAYV DISTRICT	98
<i>Kovsh O.B.</i> CULTURAL AND TOURIST SITES OF VOLYN DISTRICT	101
<i>Leus O.P.</i> SOURCES FOR THE STUDY OF THE PROBLEM OF UN PEACEKEEPING OPERATIONS	104
<i>Salata G.V.</i> PROFESSOR L.D. PROSKURYAKOV (1858-1926): LIFE AND WORK	108
<i>Vitenko Z.R.</i> МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ ПРОФСПІЛОК УСРР ПРОФСПІЛКАМИ ВЕЛИКО БРИТАНІЇ У 1920-1930 РР. XX СТ.	111
<i>Trofimuk-Kyrylova T.M., Zdrok Y.A.</i> JEWS IN THE RUSSIAN EMPIRE IN THE NINETEENTH CENTURY: BRIEF OVERVIEW OF MODERN HISTORIOGRAPHY	114
СЕКЦІЯ 6. ПРАВО	
<i>Avramenko J.O.</i> GENDER EQUALITY: BASIC CONCEPTS	119
<i>Kapynos Y.I.</i> THE RIGHT TO A SAFE AND HEALTHY ENVIRONMENT	121
<i>Kugot A.O.</i> HISTORY OF LEGAL EDUCATION IN THE USA	123
<i>Pakulina H.S.</i> THE EVALUATION OF THE FACTS AND THE ALTERNATIVE RESOLUTION OF LEGAL DISPUTES	125
<i>Paliy V.O., Horkun T.V.</i> UNDERSTANDING HUMAN RIGHTS PHILOSOPHY OF JEAN-JACQUES ROUSSEAU	129
<i>Popovych N.P.</i> ANALYSIS REGULATIONS THAT GOVERN THE OPERATION LANDFILL	131
<i>Saraka O.D.</i> IS THERE GENDER EQUALITY IN UKRAINE?	134

СЕКЦІЯ 7. ФІЛОЛОГІЯ

<i>Bilavych G.V., Semchuk H.V.</i> DEVELOPMENT OF DIALOGICAL YOUNGER STUDENTS AT THE UKRAINIAN LESSONS	136
<i>Bilavych G.V., Trach N.V.</i> FORMATION OF LANGUAGE SKILLS OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN WITH USING SITUATIONAL TASKS	140
<i>Bilavych G.V., Vaceba V.V.</i> DEVELOPMENT OF CREATIVE SKILLS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS ON THE LESSONS	144
<i>Bohaienko N.V., Belmaz Y.M.</i> THE FEATURES OF TRANSLATION OF ENGLISH FILM TITLES	148
<i>Kovalenko O.Y.</i> SIMON KUZNETS KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY OF ECONOMICS (UKRAINIAN)	151
<i>Maistrenko S.V.</i> USAGE OF THE INFORMATION STUDY TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF ESTABLISHING LINGUISTIC AND COMMUNICATIVE COMPETENCE	155

СЕКЦІЯ 8. ПОЛІТОЛОГІЯ

<i>Bondarevska O.A.</i> METHODS OF PREVENTING AND RESOLVING POLITICAL CONFLICTS	158
<i>Gunchak A.A.</i> THE RIGHTS AND FREEDOMS OF NATIONAL MINORITIES IN THE CONTEXT OF ETHNIC DEVELOPMENT OF UKRAINIAN SOCIETY	161
<i>Kirpicheva O.O.</i> THE DEVELOPMENT OF US-INDIAN RELATIONS DURING THE PRESIDENCY OF GEORGE W. BUSH (2001-2009)	164
<i>Konyev V.V.</i> STATE-BUILDING AND NATION-BUILDING AS FACTORS OF STRENGTHENING OF NATIONAL SECURITY OF UKRAINE	167
<i>Pikalova A.M.</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА МОТИВИ ФОРМУВАННЯ РЕЛІГІЙНОГО ЕКСТРЕМІЗМУ	170
<i>Rogachenko E.S.</i> INFORMATION SECURITY OF UKRAINE AS A PART OF NATIONAL SECURITY	174

СЕКЦІЯ 9. КУЛЬТУРОЛОГІЯ

<i>Chernobai A.M.</i> THE ROLE OF NON-VERBAL COMMUNICATION IN INTERCULTURAL COMMUNICATION	178
<i>Trohanyak O.S.</i> РОЛЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ВУЗУ ДЛЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	182

СЕКЦІЯ 9. КУЛЬТУРОЛОГІЯ

THE ROLE OF NON-VERBAL COMMUNICATION IN INTERCULTURAL COMMUNICATION

Chernobai Anna Mykolayivna

Student

faculty of finance

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Kharkiv, Ukraine

Supervisor – *Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Department of Pedagogy and Foreign Philology Kovalenko O.Y.*

РОЛЬ НЕВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ СПІЛКУВАННЯ В ПРОЦЕСІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Чернобай Ганна Миколаївна

студентка

факультет фінансів

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

Науковий керівник — *кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та іноземної філології Kovalenko O.Yu.*

The article analyzes the features of nonverbal intercultural communication as a set of nonverbal communication tools — system of gestures, signs, symbols, codes that are used to transmit messages, which play an important role in semantic inter-ethnic people understanding.

Keywords: nonverbal communication, intercultural communication, intercultural aspect kinesics, facial expressions, posture, gestures. nonverbal communication, national styles of communication, intercultural gestures.

У статті проаналізовані особливості невербальної міжкультурної комунікації як сукупності немовленнєвих комунікативних засобів — системи жестів, знаків, символів, кодів, що відіграють важливу роль у смисловому міжнаціональному порозумінні людей.

Ключові слова: невербальні засоби комунікації, міжкультурна комунікація, міжкультурний аспект, кінесика, міміка, поза, жести.

Сучасний світ все більше набуває глобалізованого характеру існування. Однією із характерних ознак глобалізації є взаємодія як окремих людей так і окремих цивілізацій. Особливого статусу набувають відносини між цивілізаціями, в основі яких лежить міжкультурна комунікація, адже потреба народів у культурному порозумінні, прагнення пізнати духовний світ одне одного призводять до інтенсифікації комунікативних процесів, що набувають системного характеру. Різнобічні міжнародні контакти на всіх рівнях показали, що успіх у будь-якій сфері міжнародної діяльності багато в чому залежить від ступеня підготовки в галузі міжкультурної комунікації.

Дослідження особливостей функціонування невербальних засобів комунікації у процесі міжкультурного спілкування, досі залишається невизначеним, зумовлює актуальність статті.

Метою статті є вивчення та виявлення особливостей використання невербальних компонентів, значення та функціонування яких національно або культурно обумовлено.

Предметом виступає роль невербальних чинників у міжкультурній комунікації, а об'єктом аналізу є міжкультурна комунікація.

Міжкультурна комунікація як особливий вид комунікації допускає спілкування між носіями різних мов і різних культур. Зіставлення мов і культур виявляє не тільки загальне, універсальне, але й специфічне, національне, самотутнє, що зумовлене розбіжностями в історії розвитку народів [6]. Міжкультурна комунікація — це соціальний феномен, сутність якого полягає у конструктивній чи деструктивній взаємодії між представниками різних культур (національних та етнічних), субкультурами в межах чітко визначеного просторово-часового континууму [5].

Намагаючись якомога повніше дослідити усі аспекти міжкультурної комунікації, не можна оминати такої важливої деталі як невербальна складова. Вченими встановлено, що спілкування як спосіб соціально-психологічної взаємодії людей може відбуватись у змішаній формі — вербальній та невербальній. Невербальна комунікація — це обмін невербальними повідомленнями між особами, а також їх інтерпретація [3]. Невербальні компоненти комунікації є невід'ємною частиною процесу спілкування, тому що їхнє інформативне навантаження адекватне інформативності вербальних засобів, а іноді, і перевищує її, у залежності від екстралінгвальних умов комунікативної ситуації.

Невербальна комунікація — це система знаків, що використовуються у процесі спілкування і відрізняються від мовних засобами та формою виявлення. На досвіді багатьох поколінь доведено, що один незрозумілий (а часто просто необачний) жест може призвести до виникнення як елементарної ворожості, так і серйозних, складних конфліктів. Тому на сучасному етапі, в епосі дипломатії і демократичного підходу до всіх сфер життя, питання вивчення невербальних компонентів як життєво необхідних для функціонування мови є, безперечно, актуальним.

Несловесні засоби, грають значну роль у процесі спілкування. Вони не тільки дублюють, підсилюють чи замінюють мовну комунікацію, але й підтверджують або заперечують інформацію, доповнюють зміст висловлювання, акцентують особливо важливі моменти спілкування, контролюють і регулюють цей процес. Саме невербальні засоби дають можливість зрозуміти справжні почуття і думки співрозмовника, оскільки їх поява обумовлена імпульсами підсвідомості, і відсутність можливості підробити дані імпульси дозволяє довіряти цій мові більше, ніж вербальному каналу спілкування.

Для володіння міжкультурною компетентністю необхідними є знання особливостей невербальної комунікації, основними компонентами якої є такі: візуальний контакт (окулістика); вираз обличчя (міміка), постава, жести тіла (кінесика); дистанція між співрозмовниками (проксемика); темп та час (хронеміка); дотики (гаптика) та ін [4].

Жести можуть у різних культурах частково співпадати. Так “піднятий вгору великий палець” в українській культурі означає “все чудово”. Цей жест є моносемічним. В Америці, Англії, Австралії він використовується у двох значеннях:

1) при “голосуванні” на дорозі; 2) “все чудово”. Цей самий жест у Греції використовується як невивічливе прохання перервати розмову.

До комунікативного дисонансу можуть призвести жести, значення яких обумовлено національними особливостями та культурними традиціями певного етносу. Добре відомо, що кивки головою в Болгарії мають антонімічне значення до звичних нам “так”/“ні”; в Італії та Греції нахил голови вперед означає ствердження, а назад — заперечення; потирання вказівним пальцем носа у французів означає “обережно”, у голландців — “ти нетверезий” [2].

Рукостискання має регіональні властивості. Так, у США воно тверде, 2–3 рази. У Німеччині — це один твердий потиск. У Франції та Бельгії — легке, швидке рукостискання. У Швеції — твердий потиск рук з обов’язковим контактом очима. При цьому в Європі чоловік чекає, коли жінка першою простягне руку. У США такої різниці немає. В Азії також, як правило, чоловік має чекати, коли жінка простягне руку. Якщо ж вона не зробить цього, не слід простягувати у відповідь свою. В Японії все залежить від ситуації, тут важливе значення має кивання головою. В арабських країнах чоловіки та жінки не тиснуть руки один одному. В корейській, китайській та тибетській культурах при рукостисканні потрібно використовувати дві руки, або, у крайньому випадку, подається права рука, а ліва підтримує праву в районі ліктя з боку плеча (знизу). Використання однієї руки, особливо лівої — знак неповаги у цих культурах [1].

Міміка — зміни у виразі обличчя особи, які можна спостерігати в процесі спілкування. Вона вважається надзвичайно важливим елементом невербальної комунікації. Вираз обличчя, його міміка свідчать про характер людини, її настрій, налаштованість на співрозмовника іноді більше за слова. Вирішальним фактором при цьому виступають культурні традиції. Мімічні рухи можуть мати в різних народів відмінне значення: українці підморгують, аби на когось чи на щось звернути увагу, натякнути, покепкувати; англійці ж (чоловіки) таким мімічним жестом супроводжують вітальні фрази або й уживають його замість вітання, а в багатьох східних культурах підморгування вважається поганою звичкою і може образити людину.

Суттєвим елементом кінесики є поза — розміщення тіла та рухи, які особа використовує під час комунікації. У різних культурах існують певні традиції щодо розміщення тіла у просторі. Якщо в Японії соціальну та культурну значущість має покірлива поза і не заведено сидіти, заклавши ногу на ногу, чи схрестивши їх, то у США в певних комунікативних ситуаціях не є осудливим покласти ноги на стіл перед співбесідником.

Візуальний контакт може спонукати до початку або закінчення розмови; упродовж розмови він може виражати увагу або неухвагу до співрозмовника. Спеціалісти часто порівнюють погляд із дотиком, він психологічно зменшує дистанцію між особами. Спілкуючись з представниками різних народів, потрібно враховувати традиції візуальних контактів і правильно розуміти наявність чи відсутність прямого погляду

Пильний погляд, спрямований на речі (особливо в країнах Сходу та півдня Європи) може спровокувати у господаря думку, що йому натякають подарувати певну річ. У деяких частинах світу, особливо у Східній Азії, візуальний контакт може викликати непорозуміння між представниками різних національностей. Підтримання безпосереднього візуального контакту із керівником чи із людьми старшого віку

призводить до враження про вас як про агресивну та невічливу особу, що є цілком протилежною реакції у культурах Заходу.

Виходячи з вище сказаного, можна зробити висновок про значущість невербальних компонентів у процесі комунікації. Невербальні компоненти комунікації є невід'ємною частиною процесу спілкування, тому що їхнє інформативне навантаження адекватне інформативності вербальних засобів, а іноді, і перевищує її, у залежності від екстралінгвальних умов комунікативної ситуації. Встановлено, що невербальні компоненти слугують: для передачі не вираженої вербально інформації; для підкріплення, уточнення, модифікації вербального висловлювання; для заміщення вербального повідомлення.

Результати і перспективи подальшого дослідження. Незважаючи на те, що комунікація являє собою інтегральний процес, невербальні елементи досліджені менше порівняно з вербальними. Так само мало вивчена і їхня взаємодія. Тому, в подальших дослідженнях необхідно звертати увагу саме на функціонування невербальної комунікації в процесі міжкультурних зв'язків.

Література:

1. Ботвина Н.В. Роль кінетичних невербальних засобів спілкування у міжнародній діловій комунікації [Електронний ресурс] / Н.В. Ботвина // Вісник Академії адвокатури України. – 2009. – С. 209-215.
2. Бойко О.Т. Невербальні засоби спілкування у системі міжкультурної комунікації у системі міжкультурної комунікації [Електронний ресурс] / О.Т. Бойко // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філологічна. – 2012. – Вип. 23. – С. 14-15.
3. Дорожко В.Ю. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / В.Ю. Дорожко // Управління розвитком. – 2013. – № 15. – С. 17-19.
4. Ольхович О.В. Невербальна комунікація як складова міжкультурної компетентності [Електронний ресурс] / О.В. Ольхович // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філологічна. – 2009. – Вип. 11. – С. 81-90.
5. Подольська Є.А. Культурологія / Є.А. Подольська, В.Д. Лихвар. – К. : Велес, 2003. – 287 с.
6. Фалькова Е.Г. Межкультурная коммуникация в основных понятиях и определениях / Е.Г. Фалькова : Методическое пособие. – СПб.: Ф-т филологии и искусств СПбГУ, 2007. – 77 с.